

JUSTITSMINISTERIET

Dato: 5. februar 2020
Kontor: Databeskyttelseskontoret
Sagsbeh: Cathrine Engsig Sørensen
Sagsnr.: 2019-7910-0026
Dok.: 1351767

KOMMENTERET OVERSIGT

over

høringssvar om forslag til lov om ændring af lov om tv-overvågning (Styrkelse af trygheden og sikkerheden, herunder udvidelse af adgangen til tv-overvågning for private og offentlige myndigheder samt obligatorisk registrering af tv-overvågning)

1. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 11. december 2019 til den 8. januar 2020 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Advokatrådet, Akademikerne, Amnesty International, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, BL – Danmarks Almene Boliger, Brancheforeningen Dansk Luftfart, Copenhagen Business School (CBS) – CBS LAW – Institut for Ledelse, Politik og Filosofi, Danmarks Idræts-Forbund, Danmarks Jurist- og Økonomforbund, Danmarks Lejerforeninger, Danmarks Tekniske Universitet – DTU Diplom – Center for Diplomingeniøruddannelse, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Boldspil-Union, Dansk Byggeri, Dansk Detail, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk IT, Dansk Journalistforbund, Dansk Taxi Råd, Danske Advokater, Danske Havne, Danske Rederier, Danske Regioner, Danske Udlejere, Datatilsynet, De Samvirkende Købmænd, Den Danske Dommerforening, Det Kriminalpræventive Råd, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolenes Tjenestemandsförening, Domstolsstyrelsen, Ejendomsforeningen Danmark, Erhvervslejernes Landsorganisation, Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finans Danmark,

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Finans og Leasing, Foreningen af Offentlige Anklagere, Foreningen af Statsadvokater, Foreningen af Statsforvaltningsjurister, Foreningen Industriel Retsbeskyttelse, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd FTF, Færøernes Landsstyre, Grønlands Selvstyre, Handelshøjskolen – Århus Universitet, HK, HORESTA, Højesteret, Institut for Menneskerettigheder, IT-Branchen, IT-Politisk Forening, Justitia, KL, Københavns Universitet – Det Juridiske Fakultet, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Landsforeningen KRIM, Liberale Erhvervs Råd, Politidirektørforeningen, Politiforbundet, PROSA, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigsombudsmanden i Grønland, Rigsombudsmanden på Færøerne, Rigspolitiet, Rådet for Digital Sikkerhed, Samtlige byretter, Samtlige kommuner, Samtlige ministerier, Samtlige regioner, SikkerhedsBranchen, Syddansk Universitet – Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, Sø- og Handelsretten, Trafikselskaberne i Danmark, Vestre Landsret, Østre Landsret, Aalborg Universitet – Juridisk Institut – Det Samfundsfaglige Fakultet, Aarhus Retshjælp, Aarhus Universitet – Juridisk Institut.

2. Høringssvarene

2.1. Indledning

Justitsministeriet har modtaget høringssvar fra:

Advokatrådet, Amnesty International, BL - Danmarks Almene Boliger, Brancheforeningen Danske Byggecentre, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Told & Skatteforbund, Datatilsynet, Det Kriminalpræventive Råd, Domstolsstyrelsen, Finans Danmark, Foreningen af Offentlige Anklagere, HK, Højesteret, Høje-Taastrup Kommune, Ingeniørforeningen IDA, Institut for Menneskerettigheder, IT-Politisk Forening, Justitia, Kolding Kommune, Kommunernes Landsforening, Københavns Byret, Politiforbundet, PROSA, Region Nordjylland, Region Syddanmark, Retspolitisk Forening, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rådet for Digital Sikkerhed, SikkerhedsBranchen, Silkeborg Kommune, Sø- og Handelsretten, Vestre Landsret, Vordingborg Kommune og Østre Landsret.

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne høringssvar. I øvrigt er samtlige høringssvar vedlagt.

Justitsministeriets kommentarer til høringssvarene er anført i *kursiv*.

Domstolsstyrelsen, Foreningen af Offentlige Anklagere, Højesteret, Høje-Taastrup Kommune, Københavns Byret, Politiforbundet, Region Nordjylland, Sø- og Handelsretten, Vestre Landsret og Østre Landsret har ikke bemærkninger til lovforslaget.

2.2. Generelt

Advokatrådet bemærker, at det kan være legitimt at give offentlige myndigheder og borgere adgang til at foretage tv-overvågning, men finder det bekymrende, at der foretages en så betydelig udvidelse af muligheden for at foretage overvågning af den almindelige borger. De foreslår derfor, at det genovervejes, om formålet kan opnås med mindre indgribende foranstaltninger.

Amnesty International savner en reel undersøgelse af, hvorvidt man ved brug af øget tv-overvågning kan opnå denne tilsigtede effekt og en konkret stillingtagen til de menneskelige problemer og retssikkerhedsudfordringer. De anbefaler desuden, at der laves en løbende statistik om, hvorvidt loven opnår det tilsigtede mål.

Brancheforeningen Danske Byggecentre glæder sig over, at der igen tages initiativ til at justere lovgivningen på dette område.

Dansk Industri bemærker, at det bør præciseres, i hvilket omfang private virksomheder skal stille ressourcer til rådighed for politiet ved opklaring af kriminalitet.

Datatilsynet bemærker, at lovforslaget rejser væsentlige spørgsmål i relation til databeskyttelse. Dette skyldes, at de videre rammer for behandlinger af personoplysninger, der foreslås i det foreliggende udkast til lovforslag, vil øge antallet af registrerede og antallet af registreringer markant, hvilket afspejles i de risici der er for de fysiske personers rettigheder.

Datatilsynet bemærker videre, at en så omfattende indsamling og efterfølgende behandling af personoplysninger øger risikoen for uproportionale indgreb i privatlivets fred, f.eks. i form af en nærmere kortlægning af enkeltpersoners færden.

Datatilsynet anfører desuden, at den foreslåede ordning om indsamling, behandling og opbevaring af personoplysninger ved tv-overvågning, sandsyn-

ligvis vil indebære en høj risiko for fysiske personers rettigheder, der medfører, at den dataansvarlige skal udarbejde en konsekvensanalyse efter databeskyttelsesforordningens artikel 35.

Det Kriminalpræventive Råd påpeger, at forskning viser, at tv-overvågning kun har en dokumenteret forebyggende effekt med henblik på at afholde potentielle gerningsmænd fra overhovedet at begå kriminalitet i nogle helt bestemte situationer. De bemærker desuden, at de savner en beskrivelse af rationale bag ønsket om den massive forøgelse af tv-overvågning. Det Kriminalpræventive Råd er betænkelig ved den omfattende udvidelse af adgangen til tv-overvågning.

HK bemærker, at der er behov for en stramning af, hvorledes overvågningen opsættes. De foreslår derfor en autorisationsordning for de virksomheder, som opsætter tv-overvågning, da det vil sikre overholdelse af gældende regler, bedre beskyttelse af borgere og ansatte samt lovlig og hensigtsmæssig installering af kameraer.

Ingeniørforeningen IDA anfører, at loven bør evalueres indenfor 3 år med det sigte, at den øgede mulighed for kameraovervågning frafalder igen, hvis det ikke har vist sig at have den ønskede effekt. Endvidere anfører de, at justitsministeren i en sådan evaluering bør gøre rede for, hvilke private aktører, der har fået eller ikke længere skal have tilladelse til at sætte tv-overvågning op, og hvilken effekt, det har haft.

Ingeniørforeningen IDA bemærker endvidere, at der med den nye lovgivning skal gøres opmærksom på, at flere kameraer i det offentlige rum ikke kan forventes at have en forebyggende effekt, men at der kan være tale om forbedrede opklaringsmuligheder.

Institut for Menneskerettigheder bemærker, at der efter en nærmere angivet periode bør foretages en evaluering af loven med henblik på at vurdere, om den praktisk udmøntning giver anledning til at revidere reglerne. De bemærker endvidere, at borgeren bør sikres en effektiv mulighed for at klage over adgangen til at foretage tv-overvågning med hjemmel i tv-overvågningsloven.

IT-Politisk Forening bemærker, at den massive tv-overvågning i det offentlige rum, som lovforslaget giver mulighed for, udgør et særdeles alvorligt indgreb i borgernes grundlæggende rettigheder.

Justitia bemærker, at der kan stilles spørgsmålstejn ved, om den øgede adgang til tv-overvågning for både private og offentlige myndigheder er et egnet og effektivt redskab til at opnå det ønskede formål, og om det er et proportionalt indgreb i borgernes frihedsrettigheder. De bemærker desuden, at den øgede overvågning bør ledsages af styrkede retsgarantier for borgerne, herunder klageadgang over uberettiget overvågning, kontrol af politiets anvendelse af overvågningsmateriale samt en evaluering af reglerne efter en vis tidsperiode.

Retspolitisk Forening bemærker, at der med lovforslaget føjes endnu en særdeles bred udvidelse af offentlige myndigheders adgang til overvågning af borgernes færden ikke kun i det offentlige rum, men tillige i private områder. Den logik, der tilsiger den slags indgreb, hviler på den antagelse, at alle der færdes uden for eget hjem, kan være mulige lovovertrædere. Dette er efter foreningens opfattelse en ubestridelig kendsgerning, og en betragtelig indskrænkning i retten til privatliv samt borgernes ret til frit at bevæge sig i det offentlige rum.

PROSA bemærker, at de er stærkt bekymrede for brede overvågningsinitiativer, og anfører, at videoovervågning er gået for vidt og indskrænker friheden og trygheden i samfundet.

PROSA anbefaler desuden, at der opsamles statistik over, hvor tit optagelserne fra kameraerne bruges, og hvad optagelserne bruges til, samt at der i loven indbygges krav om evaluering af effekten på baggrund af de opsamlede statistikker.

Rådet for Digital Sikkerhed bemærker, at tv-overvågning er en form for masseovervågning, hvorfor det er vigtigt, at der laves proportionalitetsafvejninger af hensynet til privatlivets fred over for hensynet til statens og borgernes sikkerhed, når der installeres overvågning i det offentlige rum. Hertil bemærker de, at det er væsentligt at præcisere forskellen på privat og offentligt rum, når der overvåges.

Rådet for Digital Sikkerhed bemærker endvidere, at det er ønskværdigt med en evaluering af overvågningens virkning på kriminalitetsbekæmpelse, samt hvilke alternative muligheder end overvågning der er til kriminalitetsbekæmpelse.

Rådet for Digital Sikkerhed bemærker slutteligt, at overvågningen i det offentlige rum skal begrænses, at der skal foretages logning af anvendelsen, at

udstyret, der anvendes til tv-overvågning, skal sikres fornuftigt, og at der skal være korte slettefrister.

SikkerhedsBranchen foreslår en certificering- og autorisationsordning for installatører af tv-overvågning.

Justitsministeriet skal generelt bemærke, at billeder fra tv-overvågning i mange tilfælde er helt afgørende for politiets mulighed for hurtigt at kunne identificere og lokalisere potentielle gerningsmænd. Derfor har rækkevidden af det areal, som private og offentlige myndigheder må foretage tv-overvågning af, stor betydning i forhold til politiets opklaring af forbrydelser.

Justitsministeriet har på baggrund af hørings svarene foretaget visse tilføjelser og præciseringer i lovforslaget.

Der er bl.a. i lovforslagets punkt 4 blevet indsat et afsnit om forholdet til EU's charter om grundlæggende rettigheder. Afsnittet forholder sig bl.a. til kravet om nødvendighed (proportionalitetskravet).

Det er også blevet præciseret i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5, og § 1, nr. 10, hvilket område der må tv-overvåges. Af lovforslagets § 1, nr. 5, fremgår det således, at det erfaringsmæssigt har vist sig, at optagelser, der går længere end de 10-15 meter fra forretningsstedets indgange og facader, som den nuværende retstilstand giver mulighed for, kan have væsentlig betydning for opklaringen af kriminalitet. Tv-overvågningen skal dog være målrettet mod den erhvervsdrivendes behov og området omkring dennes forretningssted. Det er vanskeligt på forhånd at angive, hvor langt ned ad gaden tv-overvågningen må række i den konkrete situation. Efter Justitsministeriets opfattelse er det dog i almindelighed vanskeligt at forestille sig, at der kan være et behov for at tv-overvåge et område, som strækker sig længere end et par hundrede meter fra forretningsstedets egne indgange og facader.

Justitsministeriet kan for så vidt angår forskningen på området henvise til besvarelsene af 4. november 2019 af spørgsmål nr. 42 og 43 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg. I besvarelsene redegjorde Justitsministeriet for forskningen på området, som tyder på en positiv effekt af tv-overvågning i forhold til forebyggelse af kriminalitet, opklaring af kriminalitet og borgernes tryghed.

Justitsministeriet har noteret sig, at flere høringsparter foreslår, at lovforslagets effekt og konsekvenser evalueres efter et stykke tid. Lovforslaget indebærer en udvidelse af de allerede gældende regler, og Rigspolitiet har oplyst, at Rigspolitiet vurderer, at lovforslaget vil bidrage positivt til politiets arbejde med opklaring af kriminalitet. På den baggrund finder Justitsministeriet således ikke umiddelbart, at der er behov for at foretage en sådan evaluering, men Rigspolitiet vil naturligvis løbende vurdere, om den ordning, der lægges op til i lovforslaget, fungerer hensigtsmæssigt, ligesom politiets anvendelse af tv-overvågning er undergivet tilsyn fra Datatilsynet.

Endelig har Justitsministeriet – som foreslået af Datatilsynet – udarbejdet en generel konsekvensanalyse for den foreslåede ordning om behandling af personoplysninger, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 35, stk. 10. Selve konsekvensanalysen fremgår af lovforslagets punkt 3.2.

2.3 Udvidede muligheder for engrosvirksomheders tv-overvågning (lovforslagets § 1, nr. 2)

Dansk Erhverv bemærker, at det er hensigtsmæssigt med en ligestilling af detail- og engrosvirksomheders muligheder for at foretage tv-overvågning. I forlængelse heraf opfordrer Dansk Erhverv til, at detailhandlen gives mulighed for at foretage tv-overvågning af områder (f.eks. en parkeringsplads), hvorfra der ikke direkte foregår salg, men alene vareudlevering – f.eks. i det tilfælde, at vareudleveringen foregår fra et lager, der ikke ligger i direkte tilknytning til salgsstedet.

HK bemærker, at det er hensigtsmæssigt, at engrosvirksomheder får mulighed for, på samme vis som detailhandlen, at foretage tv-overvågning af egne indgange og facader samt arealer i tilknytning hertil. De bemærker endvidere, at såfremt der gives tilladelse til at tv-overvåge andre områder, end de i § 2 nævnte, bør dette ske ved lovændring og ikke ved indsættelse af en bemyndigelsesbestemmelse.

SikkerhedsBranchen bemærker, at udvidelsen af bestemmelsen til også at omfatte engrosvirksomheder er helt naturlig.

Justitsministeriet kan i forhold til høringsvaret fra Dansk Erhverv bemærke, at Justitsministeriet i forbindelse med udnyttelsen af den foreslåede bemyndigelsesbestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 9, nærmere vil overveje, hvilke yderligere private aktører, der skal have adgang til at foretage tv-overvågning af områder, som benyttes til almindelig færdsel. Som nævnt i

bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 9, vil Justitsministeriet bl.a. overveje at bruge bemyndigelsesbestemmelsen til lagerhaller, byggepladser, private beskæftiget med kritisk infrastruktur og medicinalfirmaer.

Justitsministeriet kan endvidere bemærke, at private, herunder erhvervsdrivende, har mulighed for at foretage tv-overvågning, der ikke indebærer overvågning af områder, som benyttes til almindelig færdsel, inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, jf. også punk 2.1.1.6 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. Der kan som et eksempel herpå nævnes, at en erhvervsdrivende har mulighed for at foretage tv-overvågning inde i selve vareudleveringen, hvor der ikke sker salg, såfremt dette sker i overensstemmelse med databeskyttelseslovgivningen. Tv-overvågningslovens udgangspunkt om, at private ikke må foretage tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel, gælder således ikke i disse situationer, men behandlingen af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågningen skal fortsat leve op til databeskyttelseslovgivningens almindelige krav om bl.a. saglighed og proportionalitet.

2.4 Præciseringen af, hvor og hvornår private lovligt kan foretage tv-overvågning (lovforslagets § 1, nr. 3-5)

Amnesty International bemærker, at de stiller sig stærkt kritisk overfor, at man vil fjerne et krav om 'klart nødvendigt'. De anfører hertil, at det er tvivlsomt, om der vil blive foretaget en meningsfuld afvejning af kriminalitetsbekæmpelseshensynet over for hensynet til privatlivets fred.

BL – Danmarks Almene Boliger er enige i, at der er behov for en præcisering af, hvornår private lovligt kan foretage tv-overvågning af egne indgange og facader. BL forudsætter i lovændringen, at vurderingen er den samme i hhv. § 2, stk. 1, nr. 3 og nr. 4, der begge regulerer indgange og facader, selvom de foreslåede præciseringer alene knytter sig til § 2, stk. 1, nr. 3.

Dansk Erhverv bemærker, at præciseringerne i tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, litra a, gør det mere klart, hvor der må foretages overvågning, hvilket er positivt.

Dansk Industri bemærker, at det bør præciseres, hvad der forstås ved egne indgange og facader, og eventuelt rækkevidden af denne eller en vejledning til vurdering af rækkevidden.

Datatilsynet bemærker, at det bør tydeliggøres i bemærkningerne til lovforslaget, hvilke proportionalitetsbetragtninger forslaget bygger på, og at den dataansvarlige i hvert enkelt tilfælde konkret skal vurdere, om tv-overvågningen kan ske inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 5, herunder særligt artikel 5, stk. 1, litra c.

Datatilsynet bemærker endvidere, at det vil hjælpe de dataansvarlige, når det skal vurderes, hvorvidt tv-overvågningen er i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, hvis det i bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 5 præciseres, hvad der udgør 'en vis sandsynlighed' og 'nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse'.

Finans Danmark hilser både præciseringen af, hvad der skal forstås ved egne indgange og facader i § 2, stk. 1, nr. 3, og nyaffattelsen af § 2, stk. 1, nr. 3, litra b, særdeles velkommen.

HK bemærker, at det er betænkeligt, at adgangen til at tv-overvåge arealer, der benyttes til almindelig færdsel, udvides, samtidig med at kriterierne for, at det skal være klart nødvendigt lempes til at være nødvendigt. De anfører hertil, at kriterierne fortsat bør være klart nødvendigt, da den foreslåede lovændring kan være integritetskrænkende for den almindelige borger.

IT-Politisk Forening bemærker, at de stiller sig tvivlende over for, om Justitsministeriet har skabt klarere rammer for, hvornår private lovligt kan foretage tv-overvågning. De anfører hertil, at der for erhvervsdrivende ganske vist bliver færre fortolkningsproblemer i forhold til tv-overvågningsloven, men at de vil få en større opgave med at vurdere, om deres tv-overvågning overholder kravene i databeskyttelsesforordningen.

Region Syddanmark bemærker, at det kan skabe utryghed at blive overvåget på åben gade. Endvidere bemærker de, at der skal tages højde for databeskyttelsesforordningens principper, herunder principper om dataminimering, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra c.

Region Syddanmark anfører desuden, at det ikke bør være markant flere, jf. afsnit 2.1.3.3), som skal have mulighed for at foretage tv-overvågning, men at de private, som har et konkret og sagligt behov, kan få mulighed for det.

Rigspolitiet bemærker, at de sproglige præciseringer og uddybende forklaringer i tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, litra a og b, vil bidrage positivt til politiets arbejde med at håndhæve tv-overvågningsloven.

SikkerhedsBranchen hilser præciseringerne af begreberne 'egne indgange' og 'facader' velkommen. Endvidere bemærker de, at det vil gavne politiets efterforskningsmuligheder væsentligt, at afstandskravet udvides, og noterer med tilfredshed, at kravene til tv-overvågningen lempes fra 'klart nødvendigt' til 'nødvendigt'.

Justitsministeriet skal generelt bemærke, at billeder fra tv-overvågning i mange tilfælde er helt afgørende for politiets mulighed for hurtigt at kunne identificere og lokalisere potentielle gerningsmænd. Derfor har rækkevidden af det areal, som private må foretage tv-overvågning af, stor betydning i forhold til politiets opklaring af forbrydelser.

Justitsministeriet har på baggrund af høringsvaret fra bl.a. Datatilsynet præciseret bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5, så det fremgår, at hensigten er at give vide muligheder for at foretage tv-overvågning af det offentlige rum, da tv-overvågning som redskab kan være meget effektivt i forbindelse med opklaring af kriminalitet. Derudover er det bl.a. blevet præciseret, at tv-overvågningen skal være målrettet mod den erhvervsdrivendes behov og området omkring dennes forretningssted. Endelig er det blevet præciseret i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5, at den private aktør skal vurdere, om tv-overvågningen er proportional og inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 5, herunder artikel 5, stk. 1, litra c.

Det kan i forhold til BL's hørings svar oplyses, at tv-overvågning af egne indgange og facader reguleres i både tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, og tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 4. De to foreslåede præciseringer i tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, litra a, hvor begreberne benyttes i loven for første gang, skal dog anses for præcisering af begreberne i hele loven, hvorfor disse præciseringer også vil have betydning for, hvad der skal forstås ved henholdsvis egne indgange og facader i både tv-overvågningslovens §§ 2, stk. 1, nr. 3, litra b, og 2, stk. 1, nr. 4.

2.5 Tilladelse til tv-overvågning når det er nødvendigt for at imødegå en sikkerhedstrussel (lovforslagets § 1, nr. 7)

BL – Danmarks Almene Boliger bemærker, at den foreslåede udvidelse forudsætter, at en ansøgning behandles hurtigt hos politiet, hvilket kræver en opmærksomhed hos politiet, som skal sikres i praksis.

Dansk Erhverv bemærker, at de ser positivt på bestemmelsen, og anfører, at den giver en større fleksibilitet i forhold til et aktuelt trusselsbillede.

Datatilsynet bemærker, at tilsynets kompetence efter databeskyttelsesforordningen – i forhold til den godkendelseskompetence, der med udkastet til lovforslaget placeres hos politiet – bør præciseres og tydeliggøres i tv-overvågningsloven eller i bemærkninger til lovforslaget.

HK bemærker, at grænserne for privates tv-overvågning bør være fastsat direkte i lovgivningen. De støtter af den grund ikke forslaget om, at private kan søge politiet om tilladelse til at foretage tv-overvågning med optagelse af egne indgange og facader.

Ingeniørforeningen IDA bemærker, at såfremt det gøres muligt for private aktører at søge om tilladelse til at foretage tv-overvågning for at imødegå en sikkerhedstrussel, bør det specificeres, hvilke typer af sikkerhedstrusler og på hvilket sikkerhedsniveau, der kan være tale om. De anfører desuden, at tilladelserne bør gives for en kortere årrække, fx 1 eller 2-3 år.

Rigspolitiet bemærker, at bestemmelsen bidrager positivt til samfundets samlede værn mod sikkerhedstrusler, men at bestemmelsen forventes at have og bør have et snævert anvendelsesområde.

SikkerhedsBranchen noterer, at bestemmelsen har et forholdsvis snævert anvendelsesområde, og den ikke hjemler etablering af tv-overvågning af mere generel kriminalitetsbekæmpelseskarakter.

Justitsministeriet har noteret sig Datatilsynets høringssvar og vil på den baggrund i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 7, præcisere, at en tilladelse fra politiet ikke ændrer på, at Datatilsynet fører tilsyn med enhver behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågningen, jf. databeskyttelseslovens § 27.

For så vidt angår HK's hørings svar kan Justitsministeriet bemærke, at det af punkt 2.1.2. i lovforslagets almindelige bemærkninger fremgår, at der efter Justitsministeriets opfattelse er behov for, at mulighederne for privates tv-overvågning udvides med henblik på at understøtte samfundets beredskab mod mere alvorlige sikkerhedstrusler. Justitsministeriet har således fundet behov for, at der i tv-overvågningsloven indsættes en bestemmelse, der giver mulighed for, at private efter ansøgning til politiet i særlige tilfælde kan gives tilladelse til at foretage tv-overvågning i nærmere bestemt omfang, når det er nødvendigt for at imødegå en sikkerhedstrussel.

Justitsministeriet kan i forhold til hørings svaret fra IDA bemærke, at der ifølge bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 7, sigtes til, at politiet ved ansøgningen om at foretage tv-overvågning skal foretage en samlet vurdering af alle relevante forhold knyttet til den ansøgende parts forhold og området i øvrigt. I den forbindelse skal der bl.a. lægges vægt på oplysninger om truslens karakter, herunder om truslen er rettet mod fysiske personers liv, helbred, velfærd, mod bygninger, infrastruktur eller andet. Det vil i alle tilfælde være afgørende, om politikredsen – bl.a. på baggrund af oplysningerne indhentet fra PET – ud fra en samlet politifaglig vurdering finder etableringen af tv-overvågning nødvendig.

2.6 Mulighed for at give yderligere private aktører adgang til at foretage tv-overvågning (§ 1, nr. 9)

Advokatsamfundet bemærker, at udvidelsen af muligheden for at foretage tv-overvågning bør ske med parlamentarisk kontrol ved ændring af lov om tv-overvågning og ikke i bekendtgørelsesform.

Dansk Erhverv bemærker, at de ser positivt på bestemmelsen, og anfører, at den giver en større fleksibilitet i forhold til et aktuelt trusselsbillede.

Institut for Menneskerettigheder bemærker, at det bør tilføjes til bestemmelsen, at ministeren fastsætter regler om tv-overvågning, når det er nødvendigt og/eller væsentligt af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse. De bemærker endvidere, at der i bemærkningerne bør redegøres for, hvorfor der ikke kan foretages en afgrænsning af personkreds eller område eller sættes øvrige kvalificerede betingelser for ministerens bemyndigelse til at tillade tv-overvågning.

IT-Politisk Forening bemærker, at det er yderst betænkeligt ud fra et almindeligt demokratisk perspektiv, at den lovgivningsmæssige kompetence

overføres fra Folketinget til regeringen. De foreslår derfor, at bestemmelsen udgår af lovforslaget.

Justitia bemærker, at en udvidelse af adgangen til overvågning bør undergives parlamentarisk kontrol, og at en bemyndigelse for justitsministeren ikke vil have samme demokratisk legitimitet.

Rigspolitiet bemærker, at bemyndigelsesbestemmelsen vil bidrage positivt til, at der nemmere kan foretages justeringer i den udtømmende opregning af virksomhedstyper mv., som er undtaget fra forbuddet mod at foretage tv-overvågning. Rigspolitiet bemærker desuden, at de er enige i, at sådanne virksomhedstyper kunne være kritiske infrastrukturer og medicinalvirksomheder.

SikkerhedsBranchen støtter indførelse af en bemyndigelsesbestemmelse. De ser indførelsen af bestemmelsen som justitsministerens mulighed for at rette op på den nuværende § 2, stk. 1, nr. 4, men så dog helst, at man udvidede denne bestemmelse, så private omfattet heraf fremover må optage billeder. De bemærker endvidere, at de ser den nuværende § 2, stk. 1, nr. 4, i modstrid med det overordnede hensyn i trygheds- og sikkerhedspakken, som blandt andet er at give politiets bedre efterforskningsmuligheder.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 6, giver den foreslåede bestemmelse mulighed for, at der i medfør af § 2, stk. 6, kan fastsættes regler om, at yderligere aktører end de i tv-overvågningslovens § 2 opregnede af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse skal have mulighed for at foretage tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel. Justitsministeriet finder det dog på baggrund af det af Institut for Menneskerettigheder anførte naturligt at tilføje dette i lovtæksten, hvorfor det vil blive præciseret i ordlyden af lovforslagets § 1, nr. 6, at der kan fastsættes regler om adgang til tv-overvågning, der er nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse.

Justitsministeriet har noteret sig, at flere høringsparter bemærker, at en udvidelse af adgangen til tv-overvågning bør undergives parlamentarisk kontrol. Som det fremgår af punkt 2.1.2 er der efter Justitsministeriets opfattelse et behov for, at der i tv-overvågningsloven indsættes en bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter justitsministeren kan fastsætte regler om, at yderligere aktører, af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse, skal have mulighed for at tv-overvåge områder, som benyttes til almindelig færdsel. På den måde sikres det, at der hurtigt kan foretages justeringer i den udtømmende opregning af

hvilke virksomhedstyper mv., der lovligt må foretage tv-overvågning, hvis der er behov for det. Det bemærkes i øvrigt, at Datatilsynet skal høres ved udarbejdelse af lovforslag, bekendtgørelser mv., der har betydning for beskyttelsen af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger, jf. databeskyttelseslovens § 28. Datatilsynet vil således kunne udtale sig om, hvorvidt en kommende bekendtgørelse i medfør af lovforslagets § 1, nr. 6 vil være i overensstemmelse med databeskyttelseslovgivningen.

2.7 Udvidet adgang til kommunal tv-overvågning (lovforslagets § 1, nr. 10)

Amnesty International bemærker, at de stiller sig stærkt kritiske overfor, at der ikke i tv-overvågningsloven redegøres nærmere for, hvilke kriterier der skal danne grundlag for en beslutning om tv-overvågning i kommunerne.

Datatilsynet bemærker, at det bør tydeliggøres i bemærkningerne til lovforslaget, hvilke proportionalitetsbetragtninger forslaget bygger på, og at den dataansvarlige i hvert enkelt tilfælde konkret skal vurdere, om tv-overvågningen kan ske inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 5, herunder særligt artikel 5, stk. 1, litra c.

Kolding Kommune bifalder, at der nu er blevet fremsat et lovforslag, som udvider kommunal adgang til tv-overvågning.

Kolding Kommune bemærker endvidere, at de finder det ulogisk, at lovforslaget kun giver mulighed for at etablere tryghedsskabende tv-overvågning i nærheden af restaurationsvirksomheder, ud over at kommuner allerede i dag kan etablere tv-overvågning i nærheden af bestemte boligområder. Kolding Kommune finder det således ærgerligt, hvis kommunen er afskåret fra selv at skabe øget tryghed gennem tv-overvågning på steder, hvor der er sagligt behov, men hvor politiet prioriterer anderledes, alene på grund af ressourceforhold. Kolding Kommune nævner i den forbindelse bl.a., at der kan være et behov for at foretage tv-overvågning af udvalgte parkeringsarealer. De opfordrer derfor til, at sidste led ('ligger i tilknytning til eller i forlængelse af en restaurationsvirksomhed') fjernes, så kommunerne efter drøftelse med politiet får mulighed for at etablere tv-overvågning alle steder, hvor det har et sagligt, tryghedsskabende formål.

Kommunernes Landsforening bemærker, at det ikke er hensigtsmæssigt, hvis kommunerne skal afvente, at dialogen med politiet kan foregå i regi af kredsradene, idet der således kan gå lang tid fra ønsket om tv-overvågning opstår, til kommunen ved, om der kan opsættes tv-overvågning. De foreslår derfor, at kravet om kommunernes drøftelse med politiet kan ske ved direkte kontakt mellem den enkelte kommune og vedkommende politikreds, og at det anføres i bemærkningerne til lovforslaget, at politiet har en forpligtigelse til at prioritere disse henvendelser.

Rigspolitiet bemærker, at bestemmelsen vil bidrage som et tryghedsskabende tiltag.

SikkerhedsBranchen støtter indførelse af en ny § 2 c, men undrer sig over, at de områder, der må tv-overvåges, skal ligge i tilknytning eller forlængelse af restaurationsvirksomhed. De bemærker hertil, at behovet for tv-overvågning skal drøftes med politiet, hvilket giver tilstrækkelig garanti for, at tv-overvågningen ikke får et uproportionalt omfang. De mener derfor, at bestemmelsen kan udvides til at omfatte andre utrygge områder end de, der ligger i tilknytning til eller i forlængelse af restaurationsvirksomhed.

Justitsministeriet har på baggrund af høringsvarene foretaget en række tilpasninger.

Bl.a. på baggrund af Kolding Kommunes hørings svar er der indsat en bemyndigelsesbestemmelse i lovforslagets § 1, nr. 10, hvorefter justitsministeren kan fastsætte regler om kommuners adgang til at foretage tv-overvågning af områder, som benyttes til almindelig færdsel, og hvor der i øvrigt er et behov for at fremme trygheden. Bemyndigelsen er indsat med henblik på at sikre den konsekvens, der ligger i, at lovforslaget i forvejen indeholder en tilsvarende bemyndigelsesbestemmelse om private aktører. Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 10, vil Justitsministeriet nøje overveje, om der for andre områder end de i tv-overvågningsloven opregnede opstår et behov for at give kommuner adgang til at foretage tv-overvågning, som det i forvejen er vurderet ved restaurationsvirksomheder. Dette kunne f.eks. være ved parkeringsarealer og parker. På den måde sikres det, at der kan fastsættes regler om kommuners adgang til at foretage tv-overvågning af område, som benyttes til almindelig færdsel, hvis der opstår et behov herfor.

Derudover er det på baggrund af Datatilsynets hørings svar blevet præciseret i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 10, at kommunen skal vurdere,

om tv-overvågningen er proportional og inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 5, herunder artikel 5, stk. 1, litra c.

Endelig har Justitsministeriet på baggrund af Kommunernes Landsforenings høringsvar tilpasset bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 10, så det ikke længere fremgår, at en drøftelse om kommunal overvågning med fordel kan finde sted i regi af politikredsens kredsraad. Det vurderes mere hensigtsmæssigt med en uformel dialog, som ikke nødvendigvis skal afvente afholdelse af møde i det pågældende kredsraad.

2.8 Tv-overvågning ved offentlige bygninger (lovforslagets § 1, nr. 10)

Datatilsynet bemærker, at det bør tydeliggøres i bemærkningerne til lovforslaget, hvilke proportionalitetsbetragtninger forslaget bygger på, og at den dataansvarlige i hvert enkelt tilfælde konkret skal vurdere, om tv-overvågningen kan ske inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 5, herunder særligt artikel 5, stk. 1, litra c.

Kommunernes Landsforening bemærker, at det ikke nærmere fremgår af lovforslaget, hvem der i forbindelse med et pålæg fra politiet om at foretage tv-overvågning skal afholde udgifterne til opsætning af tv-overvågning. De forudsætter derfor, at forslaget kommer i økonomisk høring med henblik på at kompensere kommunerne for eventuelle kommunale merudgifter, som er forbundet med lovforslaget.

Region Syddanmark bemærker, at det bedes uddybet, hvad udvidelsen af den nuværende ordning indebærer. De bemærker hertil, at den nuværende ordning vurderes at være tilstrækkelig og saglig, og at det anses som tvivlsomt, hvorvidt en udvidelse af tv-overvågningen vil kunne betragtes som proportional. De bemærker slutteligt, at det næppe vil være sagligt, at politiet kan give et pålæg om, at der skal foretages tv-overvågning, da en sådan vurdering bør foretages af de offentlige myndigheder som dataansvarlig.

Rigspolitiet bemærker, at bestemmelsen bidrager positivt til politiets opklaring af kriminalitet, hvilket vil medvirke til at skabe mere tryghed og sikkerhed i samfundet.

SikkerhedsBranchen støtter indførelse af denne bestemmelse, men anfører, at det for god ordens skyld bør slås fast, at offentlige myndigheder omfatter kommuner.

Silkeborg Kommune bemærker, at det bør præciseres, hvad der menes med bestemte bygninger (afsnit 2.3.3), og at det bør være politiet selv, der afholder udgifterne hertil. De stiller desuden spørgsmålstejn ved, hvem der definerer kvaliteten af tv-overvågningsudstyret.

Vordingborg Kommune bemærker, at en anden myndighed, her politiet, kan pålægge kommunen udgifter, hvor kommunen ikke har mulighed for at påklage sagen, og hvor kommunen samtidig er forpligtet til at dække udgifter inden for kommunens eksisterende økonomiske rammer.

Justitsministeriet har på baggrund af høringsvaret foretaget præciseringer i lovforslaget.

Justitsministeriet bemærker, at det af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 10, fremgår, at de enkelte myndigheder selv skal finansiere tv-overvågning i tilfælde af, at der meddeles et pålæg. Formålet med bestemmelsen er at sikre, at der foretages tv-overvågning ved bestemte bygninger, hvor der vurderes at være behov for at styrke trygheden og sikkerheden i og omkring bygningen, og hvor myndigheden ikke på eget initiativ har benyttet sig af muligheden.

På baggrund af høringsvaret fra Datatilsynet er det blevet præciseret i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 10, at den offentlige myndighed skal vurdere, om tv-overvågningen er proportional og inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 5, herunder artikel 5, stk. 1, litra c.

2.9 Obligatorisk registrering af tv-overvågning (POLCAM) (lovforslagets § 1, nr. 10 og 14)

BL – Danmarks Almene Boliger bemærker, at det er deres vurdering, at lovændringen vil have både administrative og økonomiske konsekvenser af betydning for de almene boligorganisationer, som har boligafdelinger, hvor der er opsat tv-overvågning. På den baggrund deler BL derfor ikke umiddelbart Justitsministeriets vurdering heraf.

Brancheforeningens Danske Byggecentre støtter initiativet om at gøre registrering i POLCAM obligatorisk, men bemærker, at der kan være praktiske forhold omkring registreringen, der bør tages i betragtning, f.eks. hvordan politiet vil sikre opdagelse af manglende registrering. De opfordrer desuden til, at store kæder f.eks. kan indsende en samlet butiksoversigt med overvågningskameraer i drift til indregistrering i POLCAM.

Dansk Arbejdsgiverforening bemærker, at der bør præciseres, hvilken tv-overvågning, der udløser pligt til anmeldelse.

Dansk Erhverv bemærker, at det har en ikke ubetydelig administrativ og økonomisk byrde for både private erhvervsdrivende og offentlige myndigheder, at kameraer skal registreres i og vedligeholdes i POLCAM, og opfordrer derfor til, at private ikke pligtmæssigt skal foretage registrering i POLCAM. De bemærker endvidere, at såfremt pligten fastholdes, bør adgangen til registrering gøres nemmere.

Dansk Erhverv opfordrer desuden til, at lovforslagets § 1, nr. 14, udgår, hvorefter der kan straffes med bøde, hvis private eller offentlige myndigheder ikke registrerer deres tv-overvågning eller væsentlige ændringer i POLCAM.

HK bifalder, at registrering i det nationale register over tv-overvågningskameraer (POLCAM) gøres obligatorisk for både private og offentlige myndigheder.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at ministeriet gennemgår registeret for ulovligt opsatte overvågningskameraer og fremadrettet sørger for løbende gennemsyn. De bemærker desuden, at der i bemærkningerne bør redegøres for, hvilke retsgarantier der skal sikre mod misbrug eller uberettigede adgang til registeret.

Kommunernes Landsforening bemærker, at det bør sikres, at denne registrering kan ske let og ved brug af få ressourcer.

Rigsadvokaten bemærker, at der med fordel kan tilføjes en sætning om bødeniveauet for overtrædelse af kravet om obligatorisk registrering i POLCAM i de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 14.

Rigspolitiet bemærker, at det ikke vil være hensigtsmæssigt at fastsætte generelle slettefrister i et register som POLCAM, da oplysninger i POLCAM vil være relevante for politiets efterforskningsvirksomhed, så længe de registrerede tv-overvågningskameraer er monteret og er funktionsdygtige.

Rigspolitiet bemærker endvidere, at kravene til behandling i retshåndhævelsesloven kan opfyldes ved, at Rigspolitiet så vidt muligt af egen drift foretager ajourføring og/eller sletning af oplysninger i POLCAM, når Rigspolitiet bliver bekendt med væsentlige ændringer i oplysningerne.

Rigspolitiet finder herudover, at ordlyden i lovforslagets § 2 e bør præciseres, så det fremgår, at private og offentlige myndigheder, der foretager tv-overvågning, skal registrere *'nærmere oplysning herom'* i politiets register.

PROSA anbefaler, at der laves et offentligt, interaktivt kort på politiets hjemmeside over alle de kameraer, som er registreret i POLCAM.

SikkerhedsBranchen støtter helhjertet indførelsen af obligatorisk indberetning til POLCAM. De støtter desuden, at der kan straffes med bøde, hvis private eller offentlige myndigheder ikke registrerer deres tv-overvågning eller væsentlige ændringer i POLCAM.

Justitsministeriet har generelt forstået kritikken således, at der er bekymring for, at kravet om registrering i POLCAM vil medføre administrative og økonomiske byrder.

På baggrund af høringssvarene har Justitsministeriet derfor fundet anledning til at præcisere lovforslaget, således at det nu fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 10, at det alene er oplysninger om aktørens navn og adresse, der skal registreres i POLCAM, og at der kun skal foretages én registrering pr. aktør. Det er – på baggrund af en dialog med Rigspolitiet – Justitsministeriets vurdering, at POLCAM på den baggrund bliver et operativt værktøj for politiet uden at medføre unødige økonomiske og administrative konsekvenser af betydning for private og offentlige myndigheder.

Justitsministeriet har desuden på baggrund af Rigspolitiets høringssvar tilpasset bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 10, således at det fremgår, at Rigspolitiet så vidt muligt foretager en ajourføring og/eller sletning af oplysninger i POLCAM, når Rigspolitiet bliver bekendt med, at der er sket væsentlige ændringer i oplysningerne, som kræver en ajourføring eller sletning. Det kan f.eks. ske ved, at der gives meddelelse herom til politiet, jf. den foreslåede bestemmelse i § 2 e, stk. 2.

2.10 Undtagelser til kravet om skiltning (lovforslagets § 1, nr. 11)

Dansk Told & Skatteforbund henstiller til, at man også får skrevet Toldstyrelsen (Skatteforvaltningen) ind i undtagelsen til skiltningskravet i tv-overvågningslovens § 3 a, stk. 2.

Datatilsynet bemærker, at det kan indebære udfordringer for dataansvarlige, der iværksætter tv-overvågning, at iagttage kravet om skiltning, med den konsekvens, at den bliver utydelig for den registrerede, hvor, hvornår og af hvem vedkommende tv-overvåges.

Justitsministeriet har noteret sig høringssvarene og bemærker, at tv-overvågningslovens krav om skiltning i §§ 3 og 3 a alene omfatter tv-overvågning af områder, der ikke er omfattet af forbuddet i tv-overvågningslovens § 1, stk. 1, men hvortil der er almindelig adgang. Det er på den baggrund Justitsministeriets vurdering, at de øgede muligheder for tv-overvågning i lovforslaget af områder, som benyttes til almindelig færdsel, ikke vil have betydning for skiltningskravet.

2.11 Udvidelse af adgangen til at opbevare optagelser fra tv-overvågning (lovforslagets § 1, nr. 12)

BL – Danmarks Almene Boliger bemærker, at det er hensigtsmæssigt, at der foreslås en udvidelse af perioden, hvori optagelser kan gemmes, i tilfælde, hvor det er nødvendigt af hensyn til en indgivet anmeldelse om et strafbart forhold.

BL – Danmarks Almene Boliger forstår endvidere Justitsministeriets fremlæggelse af gældende ret således, at databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra g ikke finder anvendelse på tv-overvågning, der opsættes i kriminalitetsforebyggende formål, og at retningslinjerne fra European Data Protection Board, der blev sendt i høring i juli 2019, kan fraviges, hvis de skulle blive vedtaget i den form, der var i høring.

Brancheforeningen Danske Byggecentre bemærker, at det anses som en praktisk nødvendighed, at man kan gemme overvågningsoptagelser i længere tid end 30 dage, når der er indgivet politianmeldelse. De bemærker dog hertil, at man bør se nærmere på de situationer, hvor politiet har haft beklagelig omgang med overvågningsmaterialet, og derfor henvender sig igen efter denne periode for at få genudleveret materialet.

Brancheforeningen Danske Byggecentre opfordrer desuden til en mere individuel og proportional lagring af overvågningsmateriale, med en maksimal angivelse på f.eks. 60 eller 90 dage.

Dansk Erhverv bemærker, at udvidelsen af adgangen til at opbevare optagelser fra tv-overvågning er positiv, men Dansk Erhverv ville foretrække, at politiet hurtigst muligt fik udarbejdet et it-system, hvortil erhvervsdrivende kan uploade optagelser, således at optagelserne hurtigst muligt kommer i politiets besiddelse, og således at bevissikringen ikke beror på den enkelte erhvervsdrivendes forhold. De bemærker desuden, at det er uklart, hvem der skal foretage anmeldelsen.

Datatilsynet bemærker, at det er Datatilsynets opfattelse, at der også efter den nugældende bestemmelse kan opbevares optagelser i en længere periode end 30 dage, såfremt det er nødvendigt af hensyn til en indgivet anmeldelse om strafbart forhold. Datatilsynet opfordrer endvidere til, at det præciseres i forarbejderne til lovforslaget, at optagelserne skal slettes, når overdragelse af optagelserne til politiet har fundet sted.

Finans Danmark bemærker, at man er enig med Justitsministeriet i, at retstilstanden har medført en række u hensigtsmæssige konsekvenser i praksis. Finans Danmark kvitterer på den baggrund for, at Justitsministeriet har lyttet til deres betragtninger, hvilket har udmøntet sig i en justering af 30-dagesreglen, som de hilser velkommen.

HK finder det hensigtsmæssigt, at opbevaringsfristen udvides, men bemærker, at der bør fastsættes en frist for indlevering og dermed sletning, som passende kunne være 3-4 måneder.

Ingeniørforeningen IDA bemærker, at de ser sig undrende på forslaget om en udvidet adgang til at opbevare optagelser fra tv-overvågning i de situationer, hvor det er nødvendigt af hensyn til den dataansvarliges behandling af en konkret tvist eller behandling af oplysningerne i kriminalitetsforebyggende øjemed. De bemærker derfor, at de ikke kan støtte forslaget om at forlænge opbevaringsfrisen på de nuværende 30 dage.

Rigspolitiet bemærker, at den foreslåede ændring udgør en udvidelse, som vil bidrage positivt til politiets arbejde.

SikkerhedsBranchen støtter udvidelsen af opbevaringsfristen. De bemærker desuden, at de forstår bestemmelsen således, at det både gælder i tilfælde, hvor det er anlægsejeren, der har indgivet anmeldelse, og tilfælde, hvor det er en anden forurettede, f.eks. en person, som er blevet overfaldet uden for anlægsejerens butik. De anfører, at dette bør præciseres.

Som det fremgår af punkt 2.5.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger kan den nuværende retstilstand efter Justitsministeriets opfattelse medføre en række u hensigtsmæssige konsekvenser i praksis, hvor private på den ene side skal slette optagelser inden for 30 dage, men hvor de på den anden side ønsker at bistå politiet i forbindelse med opklaring af strafbare forhold ved at bidrage med bevismateriale i form af optagelser, der er optaget i forbindelse med tv-overvågning. Det fremgår videre, at der efter Justitsministeriets opfattelse er behov for, at muligheden for at opbevare optagelser ud over 30 dage i tv-overvågningsloven udvides, for at sikre at ovennævnte u hensigtsmæssige konsekvenser undgås.

Det bemærkes desuden, at databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra e finder anvendelse for den behandling af personoplysninger, som finder sted i medfør af den foreslåede ordning. Det er på den baggrund Justitsministeriets vurdering, at der er et sagligt formål med opbevaring af optagelser ud over de 30 dage, når opbevaringen er nødvendig af hensyn til en indgivet anmeldelse om strafbart forhold.

Justitsministeriet kan endvidere bemærke, at det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 12, at optagelser, der opbevares i et længere tidsrum end nævnt i tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 4, i medfør af den foreslåede bestemmelse, skal slettes, når overdragelsen af optagelserne til politiet har fundet sted, jf. også databeskyttelsesforordningens artikel 5, stk. 1, litra e.

Endelig kan Justitsministeriet bemærke, at det efter lovforslagets § 1, nr. 12, bl.a. vil fremgå af tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 5, at optagelser kan opbevares i et længere tidsrum end nævnt i stk. 4, hvis – og kun hvis – det er nødvendigt af hensyn til en indgivet anmeldelse om strafbart forhold. Det følger heraf, at optagelser, som omhandlet i tv-overvågningslovens § 4 c, kan opbevares, indtil det ikke længere vil være nødvendigt af hensyn til en indgivet anmeldelse om strafbart forhold. Dette vil således være tilfældet, når det har været muligt at overdrage optagelserne til politiet.

2.12 Ikrafttrædelsesbestemmelsen (lovforslagets § 2)

Dansk Erhverv bemærker, at en frist på 14 dage efter ikrafttrædelsen til at få samtlige relevante kameraer registreret er urealistisk.

POLCAM eksisterer i forvejen som en frivillig ordning, og private og offentlige myndigheder har således allerede nu mulighed for at registrere sig. I det lys finder Justitsministeriet, at overgangsordningen for lovforslagets del om obligatorisk registrering i POLCAM, som fremsættes primo februar 2020, er passende.

2.13 Opdatering af materiale om tv-overvågning (punkt 1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget)

BL – Danmarks Almene Boliger bemærker, at det ikke fremgår, hvad der er påtænkt i forhold til Datatilsynets vejledning om tv-overvågning i boligorganisationer mv. fra november 2012, der supplerede pjecen fra marts 2008. BL henstiller til, at vejledningen for de almene boligorganisationer opdateres og offentliggøres.

Dansk Arbejdsgiverforening opfordrer til, at arbejdsmarkedets parter deltager i opdateringen af pjecen om tv-overvågning.

Dansk Erhverv bemærker, at de ser frem til en opdatering af Datatilsynets pjecer fra 2008 om tv-overvågning.

Dansk Industri ser positivt på, at Justitsministeriet i samarbejde med Datatilsynet vil opdatere pjecen om tv-overvågning.

HK bemærker, at det er særdeles positivt, at den tidligere pjece om tv-overvågning opdateres. HK bemærker endvidere, at de gerne bidrager til dette arbejde.

Justitsministeriet kan henvise til punkt 1 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, hvoraf det fremgår, at Justitsministeriet i samarbejde med Datatilsynet vil opdatere den tidligere gældende pjece om tv-overvågning fra marts 2008. Pjecen vil bl.a. indeholde vejledning om tv-overvågning af arbejdspladser samt vejledning om forholdet mellem databeskyttelseslovgivningen og tv-overvågningsloven. Vejledningen vil i øvrigt – som ønsket af BL – forholde sig til tv-overvågning i almene boligorganisationer.

2.14 Andre forhold

Dansk Arbejdsgiverforening bemærker, at regeringen, ved en ændring af tv-overvågningsloven, bør tydeliggøre retstilstanden om tv-overvågning med lydoptagelser. De opfordrer desuden til, at der i forbindelse med lovforslaget tages stilling til, om EU-Domstolens afgørelse i sag C-708/18 har betydning for de dataretlige betragtninger i lovforslaget.

Dansk Erhverv ønsker en præcisering af, hvordan og hvornår det er tilladt at foretage lydoptagelser.

Dansk Erhverv opfordrer endvidere til, at Justitsministeriet afklarer, hvorvidt videregivelse af optagelser fra tv-overvågning kan videregives til vagter i medfør af den eksisterende lovgivning, og hvis det ikke er muligt, at der sker en lovændring, så videregivelse muliggøres.

Dansk Industri bemærker, at Justitsministeriet bør tage stilling til, hvorvidt EU-Domstolens afgørelse i sagen C-708/18 kan have betydning for lovforslaget.

Dansk Industri bemærker desuden, at en ændring af tv-overvågningsloven samtidig bør præcisere, hvornår det er muligt at foretage tv-overvågning med lydoptagelser.

Dansk Industri anfører derudover, at de står uforstående over for bemærkningerne til de økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Dansk Industri anfører slutteligt, at de ønsker en præcisering af, hvorledes dataansvarlige overholder deres oplysningspligt i åbne, offentlige områder, og hvorvidt pligten er omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 13 eller 14.

HK bemærker, at der er behov for hjemmel i lovforslaget til at tilkende de ansatte en godtgørelse, idet erstatningsansvarslovens § 26, ikke yder tilstrækkelig beskyttelse. De bemærker endvidere, at der bør indsættes en tortbestemmelse i lovforslaget uden fastsættelse af et maksimalt beløb for godtgørelse.

Retspolitisk Forening bemærker, at der i bemærkninger bør tilføjes et afsnit om lovforslagets forenelighed med bestemmelserne i EMRK og andre menneskeretlige forpligtelser.

PROSA bemærker, at kravet til skiltning øges, så ingen i kameraets dækningsområde er i tvivl om, at de er overvåget, og at skiltene desuden indeholder kontaktinformation på den dataansvarlige.

Justitsministeriet har på baggrund af høringssvarene foretaget en række tilpasninger, herunder ved at indsætte et afsnit om lovforslagets forenelig med EU's Charter om grundlæggende rettigheder.

Justitsministeriet kan så vidt angår EU-Domstolens dom af 11. december 2019 i sag C-708/18, TK, bemærke, at det er Justitsministeriets vurdering, at dommen ikke er til hinder for fremsættelse af lovforslaget. Justitsministeriet har lagt vægt på, at dommen alene forholder sig til databeskyttelsesdirektivet, jf. dommens præmis 3. Det bemærkes i den forbindelse, at der i databeskyttelsesforordningen er fastsat nye muligheder for national regulering af behandling af personoplysninger. Der henvises i den forbindelse til lovforslagets punkt 3 om forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Adgangen til at foretage lydoptagelser er ikke reguleret i tv-overvågningsloven, men i straffeloven (og databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, hvis lydoptagelsen ikke er forbudt efter straffeloven). Straffelovens § 263, stk. 2, nr. 2, indeholder et forbud mod ved hjælp af et apparat uberettiget hemmeligt at aflytte eller optage udtalelser fremsat i enrum, telefonsamtaler eller anden samtale mellem andre eller forhandlinger i lukket møde, som den pågældende ikke selv deltager i, eller hvortil den pågældende uberettiget har skaffet sig adgang. På den baggrund lægges der med lovforslaget, der alene vil indebære en ændring af tv-overvågningsloven, ikke op til, at der sker en yderligere regulering af adgangen til at foretage lydoptagelser.

For så vidt angår høringssvaret fra Dansk Erhverv kan Justitsministeriet bemærke, at der efter tv-overvågningslovens § 4 c, stk. 2, er mulighed for, at erhvervsdrivende kan videregive billed- og lydoptagelser, der er optaget i forbindelse med tv-overvågning, internt i organisationen eller til andre erhvervsdrivende i kriminalitetsforebyggende øjemed, såfremt visse betingelser er overholdt. Der kan herudover henvises til muligheden for overladelse af personoplysninger til en databehandler til behandling af optagelser på

vegne af en dataansvarlig, hvilket kan ske på baggrund af en etableret databehandlerkonstruktion og en indgået databehandleraftale.

3. Lovforslaget

I forhold til det udkast til lovforslag, der har været sendt i høring, er der i det fremsatte lovforslag navnlig foretaget følgende ændringer:

- I lovforslagets § 1, nr. 6, er der i forslaget til et nyt nr. 5 i tv-overvågningslovens § 2, stk. 1, foretaget en ændring af »der foretages efter regler udstedt i medfør af § 2, stk. 6« til »der er nødvendig af hensyn til kriminalitetsbekæmpelse efter regler udstedt i medfør af § 2, stk. 6«.
- I lovforslagets § 1, nr. 10, er der i forslaget til en ny bestemmelse i tv-overvågningslovens § 2 c indsat et nyt stk. 3, hvorefter justitsministeren kan fastsætte regler om kommuners adgang til at foretage tv-overvågning af gade, vej, plads eller lignende område, som benyttes til almindelig færdsel, og hvor der i øvrigt – ud over det i stk. 1 angivne – er et behov for at fremme trygheden. Forslaget er endvidere beskrevet i lovforslagets bemærkninger.
- I lovforslagets § 1, nr. 10, er der i forslaget til en ny bestemmelse i § 2 e, stk. 1, tilføjet »inden for rimelig tid«. Ændringen er afspejlet i lovforslagets bemærkninger.
- I lovforslagets § 1, nr. 10, er der i forslaget til en ny bestemmelse i § 2 e, stk. 2, tilføjet »inden for rimelig tid«. Ændringen er afspejlet i lovforslagets bemærkninger.
- I de almindelige bemærkninger punkt 3.2 er der indsat en konsekvensanalyse, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 35, stk. 10.
- I de almindelige bemærkninger punkt 4 er der indsat et afsnit om forholdet til EU's charter om grundlæggende rettigheder.
- I bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5, er det præciseret, hvad der menes med udtrykket »i tilknytning til eller i forlængelse af« egne indgange og facader, således at det bl.a. fremgår, at tv-overvågningen skal være målrettet mod den erhvervsdrivendes behov og området omkring dennes forretningssted.
- I bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 7, er det tilføjet, at en tilladelse fra politiet ikke ændrer på, at Datatilsynet fører tilsyn med enhver behandling af personoplysninger i forbindelse med tv-overvågningen, jf. databeskyttelseslovens § 27.

- I bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 10, er sætningen »En sådan drøftelse kan med fordel finde sted i regi af politikredsens kredsråd, jf. retsplejelovens §§ 111 og 112« udgået.
- I bemærkningerne til § 1, nr. 10, er det for så vidt angår den foreslåede bestemmelse i § 2 c præciseret, hvad det menes med udtrykket »i tilknytning til eller i forlængelse af« en restaurationsvirksomhed.
- I bemærkningerne til § 1, nr. 10, er det for så vidt angår den foreslåede bestemmelse i § 2 d præciseret, hvad det menes med udtrykket »i tilknytning til eller i forlængelse af« egne bygningers indgange og facader.
- I bemærkningerne til § 1, nr. 10, er det for så vidt angår den foreslåede bestemmelse i § 2 e tilføjet, at det fortsat er muligt på frivillig basis at registrere tv-overvågning af andre områder og yderligere oplysninger i POLCAM.
- I bemærkningerne til § 1, nr. 10, er det for så vidt angår den foreslåede bestemmelse i § 2 e tilføjet, at de oplysninger, som der skal registreres i POLCAM efter bestemmelsen, er oplysninger om aktørens navn og adresse. Der skal kun foretages én registrering pr. aktør.
- I bemærkningerne til § 1, nr. 10, er der for så vidt angår den foreslåede bestemmelse i § 2 e tilføjet sætningen »Der vil således f.eks. skulle foretages registrering i POLCAM, hvis den aktør, som har registreret sig, jf. stk. 1, ikke længere har forretningssted på adressen«.
- I bemærkningerne til § 1, nr. 10, er det for så vidt angår den foreslåede bestemmelse i § 2 e præciseret, at Rigspolitiet så vidt muligt foretager en ajourføring og/eller sletning af oplysninger i POLCAM, når Rigspolitiet bliver bekendt med, at der er sket væsentlige ændringer i oplysningerne, som kræver ajourføring eller sletning. Det kan f.eks. ske ved, at der gives meddelelse herom til politiet, jf. den foreslåede bestemmelse i § 2 e, stk. 2.